

KANADYJSKI PIES ESKIMOSKI

Wzorzec FCI nr 211 z 11.07.2018

Tłumaczenie: Mirosław Redlicki

Pochodzenie: Kanada

Data publikacji obowiązującego wzorca: 28.02.2018

UŻYTKOWOŚĆ: od stuleci psy te wykorzystywane były jako zwierzęta pociągowe; każdy z nich był w stanie przewieźć ładunek o ciężarze 45 do 80 kg na odległość 15 do 70 mil dziennie. Inuici wykorzystywali je też przy polowaniach, do odszukiwania otworów lodzie, przez które oddychają fok; psy te potrafią osaczyć łosia i niedźwiedzia polarnego. Latem psy pracowały jako zwierzęta juczne, przenosząc ładunki o wadze do 15 kg.

KLASYFIKACJA FCI: Grupa 5 – Szpice i psy pierwotne.

Sekcja 1 – Nordyckie psy zaprzęgowe.

Bez prób pracy.

KRÓTKI RYS HISTORYCZNY: licząca 1100-2000 lat historia rasy związana jest z Inuicką (Eskimoską) kulturą Thule, która zastąpiła wcześniejszą kulturę Dorset. Inuici, azjatycki lud pochodzenia mongolskiego, zasiedlili wówczas wybrzeża i wyspy dzisiejszej arktycznej Kanady. Psy Inuitów zaliczane są dziś do szpiców, ale ich pochodzenie ginie w mrokach historii. Hodowane dzisiaj psy w większości pochodzą od psów, utrzymywanych w Eskimo Dog Research Foundation na Terytoriach Północno-Zachodnich. Fundacja ta, przy finansowym wsparciu rządu kanadyjskiego i administracji Terytoriów, przez 6 lat skupowała psy Inuitów, zamieszkujących Półwyspy Melville'a i Boothia, a także z części Wyspy Baffina. Kanadyjski pies eskimoski zachował wiele cech prymitywnego mięsożercy, którego dieta składała się z mięsa fok, morsów, karibu i z ryb.

WYGLĄD OGÓLNY: kanadyjski pies eskimoski jest średniej wielkości, mocno zbudowanym zwierzęciem o grubej szyi, rozbudowanej klatce piersiowej i średniej długości kończynach. Ma typową dla szpica klinowatą głowę i pewnie stojące uszy. Skośnie osadzone oczy nadają mu poważny wygląd. Puszysty ogon jest wzniesiony lub zakręcony nad grzbietem. Kłęb i guzy biodrowe znajdują się niemal na tej samej wysokości, kościec jest dość mocny, a umięśnienie dobrze rozwinięte. W całości wygląd psa jest solidny i majestatyczny, i wskazuje raczej na solidność i siłę, niż na szybkość. Najważniejsze, by pies był dobrze umięśniony, a nigdy tłusty; suki nie są aż tak mocno umięśnione, jak psy. Zimowa szata jest nadzwyczaj gęsta i składa się z twardych, prostych włosów okrywowych i gęstego podszerstka, dzięki któremu pies znosi surowy klimat północy. U samców sierść tworzy obfitą kryzę na szyi i łopatkach. Sylwetka kanadyjskiego psa eskimoskiego daje wrażenie siły i wytrzymałości, połączonej ze sprawnością, zwinnością i śmiałością. Suki są zazwyczaj skromniej owłosione od samców i zawsze wyraźnie mniejsze. W młodości odznaczają się też delikatniejszym kośćcem i węższą głową, która nadaje im bardziej przyjazny wyraz od tego, który typowy jest dla samców. Obydwie płcie charakteryzują się szybkim tempem wzrostu, dzięki czemu osiągają roboczą wielkość już w siódmym miesiącu życia. Pełną dojrzałość osiągają jednak późno, najwcześniej po trzech latach, i wtedy dopiero nabierają majestatycznego wyglądu. Szczenięta opisywane są często jako miniaturki dorosłych, a stojące uszy i zakręcone ogony mają już w wieku trzech do pięciu

tygodni. Może się zdarzyć, że w okresie wzrostu uszy stają się miękkie i opadają, ale pamiętać trzeba, że u rasy tej proces stawania uszu nie jest tak płynny jak u innych ras, u których stoją one pewnie w wieku czterech miesięcy.

WAŻNE PROPORCJE: szerokość mózgowcaszki samca, mierzona pomiędzy uszami, to 13-15 cm, a suki 11-14 cm.

ZACHOWANIE/TEMPERAMENT: temperament kanadyjskiego psa eskimoskiego jest typowy dla twardego, ciężko pracującego psa, jakim on pozostaje. Nie jest on zwierzęciem do towarzystwa, lecz pierwotnym psem, którego stworzyli Inuici do pracy w surowych warunkach Arktyki. Zasadniczo jest on łagodny i oddany człowiekowi i lubi, gdy poświęca mu się uwagę. Nawet i wobec obcych rzadko zachowuje się nieprzystępnie, zwykle nie zwraca na nich uwagi lub wykazuje ostrożną, przyjazną ciekawość. Psy te mają silny instynkt sfory; trzymane w grupie tworzą hierarchiczną strukturę, podporządkowaną rządom dominującego samca alfa. Mimo zasadniczo ustalonej hierarchii, w sforze dochodzić może do walk, których skutkiem są blizny czy poszarpane uszy, często widywane u psów, pochodzących z hodowli, gdzie trzymane są w grupach. W porównaniu z innymi rasami, kanadyjski pies eskimoski cechuje się nadzwyczaj szybkimi reakcjami na wszelkie bodźce, tak w pracy, jak w zabawie czy przy karmieniu, i dlatego nie nadaje się na towarzysza dla dzieci.

GŁOWA

MÓZGOCZASZKA:

Czaszka: masywna, ale proporcjonalna, szeroka i klinowata. Choć głowa często określana jest jako „wilcza”, to czoło jest bardziej wysklepione. U młodych suk głowa jest wyraźnie węższa.

TRZEWIOCZASZKA

Nos: barwa nosa waha się od czarnej do jasnobrązowej; ta ostatnia właściwa jest dla psów jaśniejszych maści w odcieniach czerwieni, cynamonu i blond. Przy jasnobrązowym nosie zdarza się niepełna pigmentacja.

Kufa: średniej długości, zwężająca się ku nosowi.

Wargi: czarne lub brązowe, także częściowo różowe.

Szczęki/Uzębienie: szczęki masywne i silne, zęby, szczególnie kły, duże. Zgryz nożycowy.

Oczy: na ogół ciemne, ale mogą być orzechowe, a nawet żółte. Są małe, szeroko rozstawione i skośnie osadzone, nadają psu bardziej dziki i zwodniczy wygląd, niż to jest w rzeczywistości.

Uszy: krótkie, grube, o lekko zaokrąglonych końcach. Stojące, skierowane ku przodowi, pokryte krótką, gęstą sierścią.

SZYJA: krótka, prosta, gruba, bardzo mocno umięśniona.

TUŁÓW: kłąb i guzy biodrowe niemal na tej samej wysokości.

Grzbiet: kręgosłup jest dobrze wyczuwalny pod futrem.

Lędźwie: dobrze rozbudowane.

Klatka piersiowa: szeroka, głęboka i dobrze umięśniona.

Linia dolna i brzuch: tylko nieznacznie podciągnięte.

OGON: mocny i dobrze owłosiony, na ogół zadarty lub zakręcony nad grzbietem. Dorosłe suki czasem opuszczają ogon.

KOŃCZYNY

Kończyny przednie:

Łopatki: szerokie, skośnie ustawione, umiarkowanie umięśnione.

Przedramię: proste, ale może wydawać się lekko zakrzywione ze względu na silnie rozwinięte mięśnie.

Łapy: duże, niemal okrągłe, dobrze wysklepione, o mocnych opuszkach, dobrze owłosione pomiędzy palcami. Zimą sierść między palcami bywa tak obfita, że całkowicie izoluje opuszki od podłoża.

Kończyny tylne:

Wygląd ogólny: guzy biodrowe mogą być kościste i dobrze wyczuwalne, tak samo jak kręgosłup, i znajdują się na mniej więcej tej samej wysokości, co kłęb.

Uda: bardzo mocno umięśnione i szerokie na całej długości.

Staw kolanowy: dobrze kątowny.

Stopy: podobne do łap, tylko nieco dłuższe. Oglądane z tyłu kończyny są proste i niewykrzywione ani do wewnątrz, ani na zewnątrz.

CHODY: roboczy ruch psa eskimoskiego to zdecydowany, dziarski kłus. Kończyny tylne i przednie zasadniczo poruszają się w jednej linii, ale kończyny tylne przy ruchu w przód bywają prowadzone szeroko i rozstawiane na boki. Szczególnie może to być widoczne u dorosłych samców, które mają za sobą wiele mil pracy w zaprzęgu. Ruch taki może się wydawać dziwaczny dla nieprzyzwyczajonego oka; jest spowodowany bardzo silnym umięśnieniem ud i bardzo skuteczną przy ciągnięciu ciężkiego ładunku. Akcja kończyn nie może być w żadnym razie związana ani wysoka. Suki poruszają się znacznie szybciej i swobodniej od ciężkich samców, potrafią nagle przechodzić w galop i utrzymywać go na długim dystansie, czego samce zrobić nie są w stanie.

SKÓRA: w dotyku mocna i gruba.

SZATA: zmieniana jest corocznie, zwykle w sierpniu i wrześniu. Gęsta i zwarta, o twardym, nastroszonym włosie okrywowym długości 7-15 cm. U samców wyraźna grzywa na szyi i łopatkach sprawia wrażenie, że są one bardziej masywne i wyższe w kłębie, niż to jest w rzeczywistości. Bardzo gęsty podszerstek daje doskonałą ochronę w najbardziej nawet surowych warunkach klimatycznych. W czasie linienia wychodzący podszerstek przez kilka dni zwisa w kępach. Suki mają zwykle skromniejszą szatę ze względu na dodatkowe linienie przy odchowywaniu szczeniąt.

MAŚĆ: żadne z dopuszczalnych umaszczeń nie powinno stać się dominujące w rasie. Umaszczenia klasyfikowane są następująco:

- a. Czysto białe z pigmentacją powiek, nosa i warg (niealbinotyczne)
- b. Białe z niewielkimi znaczeniami czerwonymi, blond, cynamonowymi, czarnymi i szarymi na uszach i wokół oczu.
- c. Biały tułów, ewentualnie z pojedynczymi łatami czerwonymi, blond, cynamonowymi, czarnymi i szarymi na zadzie lub słabiźnie, znaczenia na głowie lub głowa cała w kolorze.
- d. Łaty czerwone, blond, cynamonowe, czarne lub szare w proporcji zbliżonej do 50/50.
- e. Tułów czerwony, blond lub cynamonowy z białymi znaczeniami na piersi, spodzie tułowia i/lub kończynach.
- f. Tułów śniady, czarny lub szary z białymi znaczeniami na piersi, spodzie tułowia i/lub kończynach. Biel może rozciągać się na szyję, tworząc częściowy kołnierz.
- g. Tułów srebrno szary lub jasnoszary, niemal biały.
- h. Maść podstawowa blond lub brązowa z ciemnym nalotem.

U psów jednomaścistych bardzo częste są białe znaczenia wokół oczu i na kufie, także białe plamki nad oczami. Rzadko znaczenia te są koloru blond, a wówczas do zasadniczych dwóch dochodzi jeszcze trzeci kolor.

WIELKOŚĆ I WAGA

Wysokość w kłębie: pies 58-70 cm, suka 50-60 cm.

Waga: pies 30-40 kg, suka 18-30 kg.

WADY: wszelkie odstępstwa od podanego wzorca powinny być uznawane za wady i oceniane w zależności od stopnia nasilenia i wpływu na zdrowie i dobrostan psa i jego zdolność do wykonywania tradycyjnej pracy.

WADY DUŻE:

- Głowa: kanciasta kufa, obwisłe wargi, duże i wypukłe oczy
- Szyja: długa i cienka
- Tułów: wąska klatka piersiowa, słabe umięśnienie, otyłość, opadająca linia grzbietu, ciężka budowa i kościec u suk
- Kończyny: cienkie, o lekkim kośćcu, iksowate
- Szata: krótka lub wyleniąta

WADY DYSKWALIFIKUJĄCE:

- Agresja lub wyraźna lękliwość
- Każdy pies, przejawiający oczywiste wady fizyczne lub zaburzenia psychiczne, powinien być zdyskwalifikowany
- Niebieskie oczy
- Wiszące uszy, z wyjątkiem uszkodzonych w walce
- Ślady trymowania lub strzyżenia

- U samca ogon stale opuszczony (nie bierze się pod uwagę sytuacji, wskazujących na zestresowanie lub podporządkowanie)

N.B.

* U psów występować muszą dwa normalnie rozwinięte jądra w pełni wyczuwalne w mosznie.

* Tylko klinicznie i funkcjonalnie zdrowe psy o typowym dla rasy wyglądzie powinny być wykorzystywane w hodowli.